

RENOUACIÓ

Preus de subscripció

Un mes, 50 cènts. Número solt, 10 cènts.

Anuncis, Intercal·lats i Remitits

Preus convencionals

SETMANARI REPUBLICÀ CATALÀ

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PRIM, 201

Tots els treballs són de reproducció lliure, indicant tant sols la procedencia

De la passada vaga

Degut a les anormals circumstancies, no va sortir **RENOUACIÓ**, diumenge passat. En l'impremta Garrell, on s'imprimeix, també's feu vaga.

Ja'ns dispensaran els nostres subscriptors, als quals fem avinent que procurarem recompensar-los d'aquesta falta, en ocasió oportuna.

Per a que'ls nostres lectors se fassin càrrec de lo ocorregut a Granollers durant la passada vaga, en donem a continuació un breu resum:

Dilluns, día 13.—Va produir-se molta espectació al saber-se que s'havia iniciat la vaga general. De bon matí donaren la natural alarma'ls automòbils que retornaven de Barcelona, per no haver-hi pogut entrar. Després se sospengueren les conferencies telefòniques, augmentant l'ansietat. A l'arribada del tren de les 13'40, les versions que donaven els passatgers acabaren d'alarmar als pacífics granollerins. En el correu de la tarde van anar cap a Barcelona'ls diputats a Corts i provincial senyors Plaja i Fages. S'encarregà del manament d'aquesta plaça el finent de carrabiners don Antoni Alcalà, per haver-se proclamat l'estat de guerra.

Dimarts, día 14.—A la matinada, passà un tren militar cap a Barcelona conduint el batalló de caçadors d'Estella que està de guarnició a Olot.

Els obrers rajolers, després d'esmorzar, acordaren abandonar el treball. Arrivà de Figueres, en el tren correu, un destacament de Sant Quintí, que s'allotjà a les sales d'espera de l'estació de M. Z. A. Aquestes forces, junt amb un altre destacament

d'Alfons XII i parelles de carrabiners i guardia civil, guardaren les estacions i les vies. Retornen de Barcelona'ls diputats a Corts i provincial senyors Plaja i Fages. El primer seguí amunt, dient-se que tornava a Sant Feliu de Guíxols.

Dimecres, día 15.—Circularen greus rumors d'haver ocorregut seriosos successos a Sabadell. Les societats de nostra vila acordaren suspendre'ls balls, així com també's tancà el «Mundial Cine». El vespre foren cridats, a casa de la vila, per les autoritats, els presidents de les juntes d'obriers rajolers i del Centre Radical davant la temensa de que l'endemà secundessin els obrers la vaga general.

Dijous, día 16.—Tal com se temia, els obrers de totes les fàbriques, espontàniament i sense cap coacció, se declararen en vaga. A colles i en actitut pacífica, recorreren els carrers i places, aconseguint, nomès que amb sa presència, que a l'hora d'esmorzar ja ningú treballés. El mercat se celebrà amb escassa concurrència. Cap al tard, el nunci, escoltat per dues parelles de carrabiners, donà lectura a un *bando* del general Marina, ordenant que's retiressin dels balcons tota classe de testos i flors, així com també que s'aixequessin les persianes. Això donà lloc o comentaris, perquè a Granollers estavem en completa calma.

A la nit se reuniren novament les autoritats a casa de la vila, juntament amb els amos de les fàbriques i alguns obrers als quals s'havia citat.

En aquesta reunió s'ordenà als amos que obrissin les fàbriques per a que'ls obrers tornessin al treball i s'exhortà a uns i altres amb ordres severes.

Divendres, día 17.—L'hora orde-

nada per l'autoritat per a tornar al treball, és després de mig-día. Se comentà molt tal decisió. L'Alcalde va fer cridar un pregó recomanant el compliment de lo acordat per les autoritats. En havent dinat, l'espectació era gran; encare que tot-hom estava convençut que ningú entraria al treball. Efectivament xiularen els corns i sirenes de les fàbriques i ningú hi entrà més que'ls setmanals.

Es de remarcar que no's feu la més lleugera coacció, ni tant sols se vegé cap treballador pels voltants de les fàbriques que podés fer pressió. No's va treballar per propia voluntat dels obrers.

Després ha seguit la normalitat; treballant tot-hom de dilluns ensà.

Festa de cultura

El diumenge abans passat, dia 12 del corrent, en ocasió de celebrar-se'ls exàmens en la Escola lliure de «L'Unió Lliberal», visitarem l'exposició escolar, instal·lada en el vestíbol del saló d'espectacles de dita societat, quedant molt ben impressionats dels treballs dels alumnes de les diferents seccions, car en tots ells se revela la bona voluntat dels nens que, unida al bon zel que sembla guiar al mestre, senyor Fontdegloria, fa suposar que's labora amb verader interès per a preparar una joventut apte per al dia de demà fer-se càrrec dels destins que la sort els tingui reservats.

En dibuix i pintura, de qual secció n'és aprofitat alumne'l nostre company de redacció en Joan Cuch, hi veiérem quiscuns treballs que, per lo ben acabats, foren objecte de la nostra atenció.

També estiguérem a l'acte de la celebració dels exàmens, dels quals no podem dir-ne gran cosa, ja que la manca de silenci que's notava en el públic, acompanyat de la constant remor que venia del vestíbol i àdhuc del saló cafè, ens feu cosa impossible poder apreciar com cal els graus d'instrucció en que's troben els alumnes. No obstant, ens semblà haver-n'hi alguns de: forsa adelantats.

El que sí podem dir, és que tots ells ratllen a bona altura, en quant a gimnàstica rítmica, cosa que tal volta en la major part de les escoles de la localitat no n'heuen ni esment.

Bar La Bohèmia

d'en

Esteve Julià

**Refrescos : Pastes : Begudes
Vermouth a 15 céntims**

Classes immillorables

Establiment predil·lecte de la joventut i
els sportmans

17 . CARRER DE LA PALMA : 17

Consultori per a enfermetats dels nens i medecina en general

de

Ramón Coma i Roca

Metge forense

Ex alumne intern dels Hospitals i de la
Facultat de Medecina

Carrer de Sant Roc, 14, 1.er

Hores: de 11 a 1 i de 7 a 8,

Café i Restaurant

de la

Estació de M. Z. A.

a càrrec de

Manuel Argemí

Se serveixen coverts des de 2 50 pessetes
Vins i licors de totes classes

Servei a domicili : Preus convencionals

Serviment esmerat a l'arribada dels trens

VENDA DE GEL

en tot temps de l'any

Acabats els exàmens, el professor senyor Fontdegloria llegí un interessant treball, adequat a l'acte, en el qual censurava, en tons enèrgics, als pares en general, pel poc interès que demostren per a instruir llurs fills, ja que apenes tenen l'edat per a començar a començar-se dels estudis, és quan els posen a treballar, privant-los, d'aïtal faisó, de l'aliment espiritual tant necessari per a crear homes disposats a emprendre l'art, carrera o ofici a que per al seu sosteniment tenen necessitat de dedicar-se. Fou molt aplaudit.

Acte seguit, feu ús de la paraula'l regidor i advocat senyor Coma, que pronuncià un brillant parlament enlairant la labor del mestre i l'obra cultural que significa per a la susdita societat l'haver pogut portar a terme l'escola per la qual tants anys feia que's batallava, afegint que en un poble com el nostre, on tantes coses se comencen i tant poques se n'acaben, representa una gran victòria veure realitzat el que amb tant afany se pretenia. S'extengué en apreciacions sobre cultura general i acabà entonant un himne a l'ensenyament.

Fou ovacionat.

Finalment, s'aixecà a parlar el diputat provincial senyor Torras, delegat pel president accidental de l'«Unió» senyor Roquet, que presidia la festa, afirmant que per a ell la verdadera, la gran festa de la Casa, hauria d'ésser la que s'acabava de celebrar, o sigui'l dia dels exàmens; festa que podria dir se'n de la cultura i a la qual hi haurien de concórrer tots els socis i famílies, prescindint de les demés diversions a les quals demostren tenir tanta afició; extenent-se en aquest sentit en consideracions encaminades al foment de la cultura, com a base fonamental en que deuen assentar-se'ls pobles. Fou aplaudidíssim.

En el local del primer pis de «L'Unió Lliberal» hi han exposats al públic els treballs de dibuix i pintura que foren presentats en l'exposició escolar d'enguany per la secció de joves aficionats de l'associació; cridant l'atenció, entre ells, «Safo» i «Plegaria», d'en A. Masat; «Beethoven» i «Platges malaguenyes», d'en Josep Gratacòs; «La brema», d'en Josep Gaig; «Confessió», «Arreglant l'Espanya» i «Granollers a la posta de sol», d'en Joan Cuch.

En la vinenta reunió de la junta de govern de l'«Unió», se farà pública la distribució dels premis otorgats als alumnes de la secció de dibuix i pintura de l'escola de la susdita societat.

Tardà-Barangé

Els dos senyors ex arcaldes, quals noms encapsalen aquestes ratlles, segons se desprèn de l'inspecció girada per l'actual ajuntament vers l'actuació dels mateixos, són dos malversadors dels cabals del poble.

Això ja ho havíem sentit a dir des de que tenim ús de raó. Mes ara, amb motiu de parlar-se de cert procediment que l'actual ajuntament se proposa seguir contra ells, a l'objecte de depurar responsabilitats, ens havem procurat alguns datos, a fi i efecte de poder informar amb tota imparcialitat als nostres llegidors de tant delicat assumpte.

De les nostres gestions, doncs, pot deduir-se'n el què segueix:

Que al primer, i segons consta en l'expedient que ha d'entregar se al jutjat, se li imputen certs càrrecs, provinents de per allà l'any 1908, i en ocasió de que estàn establert un servei recaudatori en l'escorxador, per algú concepte estrany va deixar d'ingressar en caixa determinada quantitat.

Que un any, perquè la festa major fos ben lluïda, l'ajuntament va fer aixecar un envelat a la Plaça Gran, per qual motiu els veïns de la mateixa varen fer li entrega de 800 i pico de pessetes recollides entre ells. Se pagaren les factures de la festa major i enlloc se fa menció d'aïtal quantitat.

Que en el 1914, quan l'entrada dels raimos, se va establir l'impost d'una pesseta per portadora i's cobrava amb tickets a l'entrada de la població.

Segons denuncia feta en ple consistori aquells temps, els mateixos tickets ja usats eren sostrets per algú funcionari i tornats a vendre a baix preu. En Tardà, que era alcalde, no va instruir cap classe de diligència per a la persecució i càstic dels delinqüents, malgrat i haver ho acordat l'ajuntament.

Que se li atribueix malversament de cabals públics, amb motiu de la seva administració en l'impost de consums de l'any 1905. Se tracta de prop de 4.000 pessetes. Tot això, respecte al senyor Tardà.

En quant al senyor Barangé, se li ha observat que durant set o vuit anys i sense existir concert de cap mena, va pagar setmanalment una mateixa quantitat per l'impost de consums.

La quantitat, que fou igual durant tants anys, va triplicar-se i encare més, quan vingué la renovació de regidors.

Això fa suposar l'existència de dàdives,

oferiments o promeses que tendeixen a corrompre a certs funcionaris públics encarregats de marcar les materies corresponents.

Comentaris? Cap. Cadascú'l fassi a la seva manera.

Per la nostra part ens concretem, avui, a remarcar l'importància del pas donat pel consistori actual. Es un acte de valentia i d'honradesa que no havem d'escatimar-li elogis.

Segons sigui'l fallo del Tribunal, en aquest delicat assumpte, serà la caiguda dels responsables de tantes anomalies.

ÉS VERGONYÓS

1800 PESSETES!

Mentres en tots els assumptes relacionats amb l'erari de cà la Vila, s'hi trasllueix l'anhel d'economies de l'actual alcalde, per la propera festa major, se donarà'l cas insòlit de que per a festes religioses solament se gastaran 800 pessetes!

En canvi, per a festes profanes, que són les que atreuen forasters a la vila i que satisfàn l'estómac d'algunes famílies, com són els bonos i el castell de focs i demés, hi han destinades 700 pessetes.

Per què d'un pressupost tant migrat com és el de 1,500 pessetes destinades a la festa major se n'han d'empresar més de la meitat per a fer content al rector?

Es que l'esplai del poble i les aventatges que per al comerç signifiquen les festes profanes, s'han de supeditar i anar a remolc de la voluntat de la gent de sacristia.

El senyor Pujol, en aquest cas, no ha estat a l'altura, ni com a administrador ni com a reformista, ni com a lliberal, ni com a granollerí.

Que consti ben alt!

PINZELADES

III

*La censura : Els lluisos : Els que van a la font
Catàstrofe imminent*

Anava a parlar de coses series; volia fer menció dels fets ocorreguts últimament, però recordo'ls camps actualment vedats al periodisme, i canvió de ruta.

Espases són trumfos — com diu «L'Esquella», — i de tots és sabut que'ls trumfos, ma-

ten. Passem, doncs, i fins a una altre jugada que's presenti millor.

Tinc davant la llista de la bogadera; és en blanc, perquè de res podem passar bogada. Són moltes les coses que la censura trobaria pecaminoses i, per a no donar feina al censor, m'ocuparé, per exemple, dels lluisos granollerins.

Me refereixo al vol de colomets blancs que els diumenges a la tarde juguen al tennis i el vespre passen la raqueta i el coll Manelic.

No's pot negar que amb son posat semi-místic donen un tò ben original als nostres carrers.

Sense por de que'l corrector ens piqui's dits, podem dir també que la gent va a la font a berenar, i que hi hà qui, amb l'excusa del berenar, va a proveir-se d'avellanes, i que encare n'hi han d'altres que, si't descuides, fins se proveeixen en les propies butxaques d'un.

Això, que'ns atrevim a qualificar-ho d'atreviment, són notes per a quan vingui l'estudi de l'anormalitat dels temps passats.

Una altre cosa també podem tractar, sense tèmper res i convençuts de que salvarem a més d'un pare de familia.

Els veïns de la plaça Gran, estàn que trin-en. Quasi bé ja han prè l'acord de menjar-se un escombriaire.

Segons sembla, aquests senyors — els escombriaires, — que per Nadal no's descuiden d'obsequiar-te amb les felices pascuas, han ideat el gran sistema d'escombrar sense regar. Passen molta via i s'estalvien el carro de les escombraries. Oi que sembla estrany? Doncs no ho és gens. Preguntin als botiguers d'allí i veuràn com els diuen que són els seus aparadors els que les recullen.

Un servidor, com que hi visc per allí a la plaça i sé les males idees que'ls abans anomenats veïns porten de cap, ho espieré, però no més aquí, en la confiança de que no'm comprometeràn, ja que a mí m'ho varen dir amb la condició de que m'ho callés i luego resultaria que l'alcalde, enterat de tot, faria fracassar els plans del veïnat.

Existeix l'acord de que, mentres els escombriaires estaràn fent pols, un veï—el més atrevit—pujarà a dalt del terrat de casa seva—i, si no n'hi hà, n'hi hauràn de fer—i des d'allí, seguint la moda d'are, engegarà una galleda de aigua a cada escombriaire. i, si no n'hi hà prou, dugues, i l'escombriaire farà l'ànec.

Si és poc això de fer l'ànec, els abraonaràn els gats de plaça — que són més i més mal intencionats que'ls coneguts i aplaudits gats dels freres; — després, els arrojegaràn i, amb molt cuidado per a no fer-les malbé, els faràn donar cops de cap contra aquelles pedres que surten i que fan tant bonic. La pedra de toc, serà la reputada pedra de l'encant, i sembla que la prova de resistencia s'intentarà amb qualsevol regidor de la classe de resistents.

Si'ls pica la compassió, els veïns de plaça estàn disposats a concedir una gracia: al que endavini l'hora del rellotge llistat de Cà-la-Vila en una de les nits que's passa a les fosques, l'indultaràn; si cap ho endavina, els faràn amb arroç, que's courà al mig de plaça, la setmana dels tres dijous, utilitzant-se les calderes de la mai prou alabada Olla dels Pobres. Amb els interfectos, hi rostiràn les rates i rates-pinyades que's trobin mortes, de les que en vida potulen per aquells indrets. Algú ha indicat que també's podrien coure'ls gatets de cria; però això no està resolt, encare.

Mentres se farà la cuita, aquells goços baladrers que fan burla de la municipalitat en la

persona (?) del carretó i que no deixen dormir a ningú, faràn la sardana al voltant de les calderes. «La Comarca», aquell dia farà un número extraordinari, condemnant el fet, pel que tindrà de revolucionari; els del fut-bol guanyaràn una altre copa; en Bassas estrenarà un drama de familia, real, amb chorals per l'Orfeó, i's tornarà a parlar de que s'ha d'acabar el pont. Hi hauràn parlaments cronològics.

Quan tot l'arroç estarà cuit, el regidor més catòlic farà'l tastet, als acords d'un valç carnavalesc; les autoritats hi posaràn el visto bueno i serà llençat al Congost. (El que's llençarà, és l'arroç, no'l regidor.)

Es fàcil que s'intenti que en Torras digui algú discurs de caràcter sociològic, al fer ús de la seva tòsca paraula.

I vegi's com si a Girona va haver-hi soroll per mor d'una pipa, a la plaça on posa la nostra típica Porxada, per culpa d'escombrar sense usar previament la regadora, se cometarà'l crim de fer tornar antropòfags als palets de la riera que'ns separa. . del Nord d'Espanya.

LOY

NOVES

Aquest número de RENOVACIÓ ha sigut revisat per la censura militar.

DE LA FESTA MAJOR. — Se dona com a segur que'l programa teatral del «Casino» en la vinenta festa major, se compondrà del drama «Papà Lebonard», el primer dia i de l'òpera «La Gioconda», el tercer.

Així mateix podem adelantar als nostres llegidors, que és un fet el convertir el jardí de aquesta societat en un saló de ball, durant els dies de la vinenta festa.

La part musical correrà a càrrec de les orquestres «La Filarmònica» de la capital i «Unió Artística», de la localitat.

* * *

A «L'Unió Lliberal» se posaràn en escena, en la nit del primer dia, les sarçueles «El Asombro de Damasco», «Los Granujas» i «Las Musas latinas», per la companyia que dirigeixen el primer actor senyor Torrijos, i'l mestre concertador senyor Conti.

Com se veu, el programa no passa d'èsser un trist cartell de Quaresma.

BAIXES. — Amb motiu d'haver se pres el acord per la Junta general de la societat «La Alhambra», d'augmentar les quotes dels socis casats fins a la quantitat que tots els anys venen pagant els solters, en el mes de la festa major, són innombrables les baixes sofertes en la secció de socis casats. Se diu si arriben a la major part d'ells.

Si no tinguessim por de que'ns diessin que fem el joc d'en Torras, diriem als socis sortints que tenen tota la raó.

COPA EXPOSADA. — En un dels partits de foot-ball que's celebraran els dies de la festa major se disputarà la copa «Las Novedades» oferta galantment pel propietari de la botiga d'aquest nom don Josep Quincoces en qual aparador està exposada a la vista dels curiosos, essent elogiada per quants s'hi paren a veurela.

Es d'aplaudir l'esplendidesa de l'indicat senyor i més si's té en compte que l'afició que

sent per l'esmentat sport l'ha induït a regalar la susdita copa que, per cert, és de molt bon gust.

FOO-BALL. — Els nostres equipiers del joc de la coça, han obtingut un nou triomf i una altre copa. En el partit que jogaren en el veï poble de Cardedeu; en el qual lluitaren amb el primer team del «S. C. Sant Celoni», sortiren guanyadors per la friolera de vint goals en contra de dos que solament n'entraren els celonesos.

El match se celebrà amb dues etapes que tingueren lloc el dimecres dia 15 i el diumenge passat.

Rebin, els entusiastes jogadors, la nostra enhorabona.

CONCERT. — El dijous passat, davant de nombrosa i distingida concurrencia, se celebrà en el jardí del «Gasino» el sisè concert de la sèrie d'istiu, a càrrec del «Trío Catalonia», que amb sa peculiar justesa tocà las següents composicions: «Eroïca», «Cavalleria rusticana», «Una matinada, cantava...», «Tannhäuser» i «Sérenade amoreuse». Foren totes elles fortament aplaudides i mereixeren els honors de la repetició la filigrana «Una matinada, cantava...» que'l seu autor senyor Morató, qualifica d'aubada.

INAUGURACIÓ. — Des de la passada setmana ha quedat oberta al públic en son nou domicili, la casa de Banca «Ferràn Palau, S. en C.», situada en el carrer d'en Clavé, cantonada al de Santa Esperança. Es objecte de tota mena de lloances el nou establiment, per la seva modernitat i pel bon gust amb que està montat.

La veritat sigui dita, es un establiment que a l'ensempe que cobreix un comerç tant essencial com es la banca en aquesta vila, embelleix la cèntrica via on s'ha instal lat.

BAIXA. — Per motius de caràcter reservat (?), ha sigut donat de baixa de l'«Orfeó Granollerí», el que fins are havia manejat les cireres del mateix, don Francesc Bassas i Palau.

Bueno, bueno; això de reservat ja's posava en clar. Amb palla i temps, se maduren les herves! ..

La Lyonesa

Pasticeria - Confiteria - Queviures

El laboració diària de dolços i pastellats

TORTELLS ALENTS, tots els dies de festa,
fins a les dugues de la tarde

Se serveix a domicili

11 : Plaça d'en Perpinyà : 11

IMP. DE E. GARRELL [E] GRANOLLERS

BANCA I BORSA

CLAVÉ, 34
GRANOLLERS

Operacions de Banca de totes classes : Negociació
i cobro d'efectes de comerç : Emissió de Xecs :
Ordres de Borsa : Negociació i cobro de Cupons

FERRAN PALAU

Corresponsal del Banc de Barcelona (Sucursal) i del Banc Hispà Americà

Restaurant

Casanovas

Se serveixen coberts i a la carta
Habitacions amoblades pera families
Banys : Llum elèctrica

Telèfon 2-3-4-0

Rambla del Mig, 3 (Davant del Teatre Liceo)
BARCELONA

Carruatjes de lloguer

d'en

Fortunat Casademunt

SERVEI INMILLORABLE
PREUS ECONÒMICS

Prim, 55 : Granollers

CAFÉ RESTAURANT

NUEVO RHIN

Ronda Sant Pere, 6 : Barcelona
Telèfon 295 A

ervei per coberts des de 4 pessetes
Plats triats de la carta del Restaurant

El millor, avui dia, dels de Barcelona

Fàbrica de
Estoigs i Mostruaris
de totes classes

Josep Terraza

(Abans Gari)

Plateria, 35 : BARCELONA

España Vitalicia

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS
Metge Representant: DON ALFRED CANAL
TAULA DE SUBSIDIS

Categoríes	PRIMES		SUBSIDIS DIARIS			SUBSIDI DEFUNCIO
	De 10 a 42 anys	De 42 a 55	Medecina	Ciruj. Major	Ciruj. Menor	
1. ^a	0'60	0'95	1'50	1'50	1'00	12'50
2. ^a	1'10	1'35	3'00	3'00	2'00	25'00
3. ^a	1'60	1'85	4'00	4'00	2'50	35'00
4. ^a	2'10	2'60	5'00	5'00	3'00	40'00

NOTA IMPORTANT : El subsidi per defunció pot augmentar se fins a 200 ptes. satisfent una sobre-prima de 0'20 ptes. cada mes.

SASTRERÍA I NOVITATS

DOMINGO JUBANY

Carrer de Sta. Agna, 22, 1.º
BARCELONA

Las Novedades

Clavé, 8 : Granollers

Camises, Corbates, Gorres, Tirants, Lligues, Genres de punt,
Roba blanca de Senyora, Céfrs, Gemelos, Toballoses, Mantelería,
Paraigues i Perfumería

Els que vesteixen a la moda, compren a n'aquesta casa

E. Vergés Bartolí S. en C.

Articles de novitat per a senyora
Especialitat en Bruses i Brodats

Carrer d'en Fontanella, 17 : Barcelona

SASTRERIA

de

J. Sitjes Freixas

Gran assortit en trajos de llana i fil

Preus baratíssims

Plaça Major, 27

Olis minerals

Majó i Planas

Carrer del Vidre, 2, pral.

BARCELONA